

Cpt Γιάννης Τουρβάς

Ο γύρος του κόσμου με το καράβι των αναμνήσεων

«Φορώντας ξανά τη στολή του πλοίαρχου», ο καπετάν Γιάννης Τουρβάς ξεκινά ακόμη ένα ταξίδι στη ναυτική του ζωή. Από την Ικαρία των παιδικών του χρόνων στην Κατοχή, και από κει στο ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ, το ΑΥΣΤΡΑΛΙΣ και το ΠΑΤΡΙΣ, σαλπάρει για την Αμερική και την Αυστραλία, συνομιλεί με τους Έλληνες μετανάστες αλλιά και με τους κροίσους επιβάτες των πλοίων του, σφραγίζοντας το μύθο και την πραγματικότητα της αξεπέραστης ελληνικής ναυτοσύνης

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: ΗΛΙΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΤΟΣ

Τον καπετάν Γιάννη τον συνάντησα στην Ικαρία –έπειτα από προτροπή ενός καλού φίλου και συμπατριώτη, του Θεοδωρή Ανδριώτη. Στο σπίτι του, σ' ένα ύψωμα παντός καιρού, πάνω από τη θάλασσα, να κορφολογεί τις παιδικές του αναμνήσεις και τις

στιγμές της καριέρας του· σ' ένα χώρο του σπιτιού του, που αγναντεύει τη γαλάζια αιγαιοπελαγίτικη θάλασσα και τον πολικό, σ' ένα χώρο που κοσμούν ναυτικά όργανα, χάρτες, βιβλία, ιστορικά κείμενα για το Έπος του '40, όπου στους τοίχους διακρίνονται φωτογραφίες διαφόρων πλοίων, με το α-

γαπημένο του υπερωκεάνιο, το ΑΥΣΤΡΑΛΙΣ, να βρίσκεται σε εξέχουσα θέση.

Με συγκίνηση μου εξιστορεί τις παιδικές του αναμνήσεις, δίνοντας έμφαση στην κήρυξη του πολέμου του '40. Στα διαγγέλματα, στη γενική επιστράτευση και τον ξεσηκωμό των ανθρώπων κάθε ηλικίας. Στο πρώτο πολεμικό ανακοινωθέν που κατέληγε με τη φράση «*αι ημέτεροι δυνάμεις αμύνονται του πατρώου εδάφους*», στον ένδοξο αγώνα το γεμάτο νίκες, στην αιόδο του πολέμου Σοφία Βέμπο, και στη θλιβερή κατάληξη της γερμανοϊταλικής Κατοχής. Κατά τη διάρκεια της Κατοχής, με την υστέρηση των πάντων, που δεν αντεχόταν περισσότερο, παίρνει την απόφαση, και μια νύχτα χωρίς φεγγάρι δραπετεύει στα απέναντι τουρκικά παράλια –το πώς διέφυγε γεμίσει πολλές σελίδες. Από εκεί με-

ταβαίνει στην Κύπρο, όπου έπειτα από κάποιον καιρό ντύνεται την τιμημένη μπλεμαμάνα του Πολεμικού Ναυτικού. Όταν ο αέρας της νίκης και της ειρήνης πνέει παντού, απολύεται και επανέρχεται στο χωριό του, στην Ικαρία, με τη σκέψη του στο μέλλον· τότε όμως δύο δρόμοι υπήρχαν. Μετανάστης ή ναυτικός.

Τα επόμενα τέσσερα χρόνια υπηρέτησε στο Πολεμικό Ναυτικό ακολουθώντας νηοπομπές και μετέχοντας σε πολεμικές επιχειρήσεις. Λόγω της βίαιης αποχώρησής του από την Ικαρία αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το Γυμνάσιο, αλλά όχι και την ανάγκη της μάθησης. Έτσι, μετά τη θητεία του βρέθηκε στην Αίγυπτο, τελείωσε το Γυμνάσιο και ξαναγύρισε στο χωριό του. Ξαν νησιώτης, που έχει την αλμύρα στο αίμα του, ακολούθησε το ναυτικό επάγγελμα απο-

Ο Cpt Γιάννης Τουρβάς

Το ΠΑΤΡΙΣ

φοιτώντας από τη Ναυτική Σχολή «Ποσειδών», του Γ. Μηλιαρέση στον Πειραιά.

«Την εποχή εκείνη, για να γίνεις ανθυποπλοίαρχος, έπρεπε να θητεύσεις τέσσερα χρόνια ως δόκιμος. Μοιραία, από τους τριάντα που ήμασταν στη Σχολή βγήκε μόνον ένας. Στην Ικαρία εκείνη την εποχή δεν υπήρχαν εφοπλιστές να απευθυνθώ, οπότε πήρα μαζί μου τα χαρτιά μου και πέρασα απ' όλα τα γραφεία του Πειραιά, αναζητώντας δουλειά. Κάποια στιγμή έτυχε να περάσω και από τα γραφεία του Χανδρή. Μόλις έμαθε ότι κατάγομαι από την Ικαρία με φώναξε και σε μια εβδομάδα πήγα για δουλειά! Οι Ικαριώτες ναυτικοί είχαν πολύ καλό όνομα τότε, διότι οι δύσκολες θάλασσες που περιβάλλουν το νησί και οι τότε συνθήκες “έψιχναν”

πολύ καλούς ναυτικούς. Έτσι λοιπόν ξεκίνησα στην εταιρεία του Χανδρή, στα εμπορικά καράβια, φορτηγά και δεξαμενόπλοια, και ήταν τόσο ευχαριστημένος μαζί μου που δεν με άφηγε να βγω για να πάρω το επόμενο δίπλωμα. Κάποια στιγμή, λοιπόν, έχοντας ήδη γίνει καπετάνιος, ήρθε μια εγκύκλιος στο βαπόρι που ανέφερε ότι ο κύριος Χανδρής είχε κάνει στροφή στην κρουαζιέρα και είχε αποκτήσει το πρώτο liner, στο οποίο έπρεπε να πάω εγώ ως καπετάνιος! Αρχικά αντέδρασα, διότι ήταν ένα αντικείμενο εντελώς πρωτόγνωρο για μένα, αλλά μη θέλοντας να δημιουργήσω πρόβλημα στην εταιρεία έκανα τελικά αποδεκτή την πρόταση.

Το πρώτο πλοίο που εργάστηκε ως πλοίαρχος ήταν το κρουαζιερόπλοιο ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ, ένα πολύ αξιόλογο

πλοίο εκείνη την εποχή, το οποίο πραγματικά είχε χτιστεί για κροίσους. Ο πλούτος που διέθετε και η πολυτέλεια ήταν πέρα από κάθε φαντασία τότε. Μ' αυτό κάναμε ταξίδια Ελλάδα-Αμερική και τα θετικά σχόλια που αποκομίζαμε από τους επιβάτες ήταν άκρως ενθαρρυντικά για τη συνέχεια. Αργότερα, πέρασα ως πλοίαρχος από όλα τα καράβια της εταιρείας του Χανδρή. Πλοία που έγραψαν ιστορία στους πέντε ωκεανούς. Το ΠΑΤΡΙΣ, το ΑΥΣΤΡΑΛΙΣ, το ΑΖΥΡ, το ROMANZA, το ΒΡΕΤΑΝΝΙΣ, το ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΣ, το ΑΚΑΠΟΥΛΚΟ, τον Πάναμα, το λιμάνι Έβεργκλεϊντς, και τελικό προορισμό πάλι το Σαουθάμπτον. Αυτή η κρουαζιέρα είχε μεγάλη επιτυχία, και να φανταστείτε ότι ξεκινούσαμε από την Αγγλία με δύο χιλιάδες επιβάτες όταν ο κολοσσός της εποχής που άκουγε στο όνομα CANBERRA έπαιρνε τους μισούς. Σε αυτό μεγάλο ρόλο έπαιξε πάντα η ελληνική φιλοξενία, το καλό φαγητό και η διασκέδαση.

Το μεγαλύτερο στοίχημα για μένα όμως ήταν αναμφισβήτητο το ΠΑΤΡΙΣ. Κάποια στιγμή έπιασαν οι Αυστραλοί τον